

2008 års framstegsrapport om Kroatien

Europaparlamentets resolution av den 12 mars 2009 om 2008 års framstegsrapport om Kroatien

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av rådets beslut av den 3 oktober 2005 om att inleda anslutningsförhandlingar med Kroatien,
- med beaktande av sin resolution av den 10 april 2008 om Kroatiens framstegsrapport 2007¹,
- med beaktande av Kroatiens framstegsrapport 2008, offentliggjord av kommissionen den 5 november 2008 (SEK(2008)2694),
- med beaktande av artikel 103.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Kroatien har gjort väsentliga framsteg inom alla tre områden som omfattas av Köpenhamnskriterierna.
 - B. Dessa betydande framsteg behöver befästas och kombineras med målmedvetna insatser för att de reformer som tas upp i kommissionens rapport och i denna resolution ska kunna antas och genomföras.
 - C. EU har vidtagit åtgärder för att skapa gynnsammare förutsättningar för utvidgningsprocessen.
 - D. I kommissionens meddelande av den 6 november 2007 "Utvidgningsstrategi och huvudfrågor 2007–2008" (KOM(2007)0663) läggs stor vikt – ända från början av anslutningsförhandlingarna – vid rättsstatliga principer och god samhällsstyrning, framför allt med avseende på kampen mot korruption och organiserad brottslighet, reformerna av förvaltningen och rättsväsendet samt utvecklingen av det civila samhället.
 - E. Den gemensamma målsättningen för samtliga berörda parter måste vara att anslutningsförhandlingarna med Kroatien ska vara slutförda senast 2009.
 - F. Överfallen och morderna som skedde under 2008 visar tydligt hur nödvändigt det är att angripa korruptionen och den organiserade brottsligheten i Kroatien på ett allvarligt menat och skyndsamt sätt.
 - G. En ny inrikesminister, en ny justitieminister och en ny polischef har blivit utnämnda och anförtrodda uppgiften att ta itu med dessa problem.

Allmänna kommentarer

1. Europaparlamentet berömmar Kroatien för de goda resultat som landet uppnått under

¹ Antagna texter, P6_TA(2008)0120.

2008 i fråga om att anta den lagstiftning och genomföra de reformer som krävs för medlemskap i EU.

2. Europaparlamentet är särskilt tillfreds över att lagstiftningsarbetet äntligen mötts upp med insatser för att förstärka och förbättra den förvaltningskapacitet som krävs för att genomföra reformerna.
3. Europaparlamentet hyser tillförsikt om att målet att slutföra förhandlingarna under 2009 ska kunna uppnås i enlighet med den vägledande färdplan som kommissionen offentliggjort, under förutsättning att Kroatiens regering gör större ansträngningar för att särskilt lösa de känsligare frågorna som rör anslutningsprocessen, bland annat den organiserade brottsligheten och korrruptionen, så att landet till slut uppfyller kriterierna även på dessa områden. En annan förutsättning är att rådet kan och vill öppna samtliga förhandlingskapitel utan ytterligare dröjsmål.
4. Kommissionens rekommendation om att rådet bör inrätta den tillfälliga tekniska arbetsgrupp som ska utarbeta anslutningsfördraget välkomnas av Europaparlamentet, som också föreslår att gruppen ska arbeta parallellt med förhandlingarna och därför inleda sitt arbete under första halvåret 2009. Parlamentet välkomnar vidare kommissionens avsikt att under 2009 lägga fram ett meddelande med information om de finansiella konsekvenserna av Kroatiens anslutning till EU.

Politiska kriterier

5. Europaparlamentet är tillfreds med de framsteg som gjorts när det gäller antagandet av viktiga dokument och central lagstiftning på vissa områden, särskilt förbud mot diskriminering, kvinnors rättigheter, minoriteters rättigheter samt flyktingars återvändande. Ett snabbt och effektivt genomförande är nu av avgörande betydelse.
6. Det är dock nödvändigt att fullfölja reformerna av den offentliga förvaltningen och införa ett nytt lönesystem, liksom att genomföra en omfattande översyn av de administrativa förfarandena i syfte att uppnå större öppenhet, ansvarighet och avpolitisering inom den offentliga förvaltningen i Kroatien. Europaparlamentet vill att särskild uppmärksamhet riktas mot de regionala och lokala förvaltningarna, eftersom deras förmåga att ta på sig nya ansvarsområden är avgörande för att decentraliseringsprocessen ska lyckas.
7. Det är viktigt att utländska investerare kan åtnjuta rättssäkerhet och likhet inför lagen. I detta sammanhang uppmanar Europaparlamentet de kroatiska myndigheterna att utan dröjsmål lösa de kvarvarande mål som rör återlämnande av egendom, i enlighet med de tillämpliga besluten från den kroatiska författningsdomstolen.
8. Europaparlamentet anser att mer helhjärtade ansträngningar behöver göras inom rättsväsendet, så att problemet med anhopning av mål som väntar på avgörande och de extremt långsamma rättsliga förfarandena kan angripas vid roten. Man behöver också snabbt sätta igång en seriös och omfattande rationalisering som omfattar alla typer av domstolar samt införa ett objektiva och insynsvänligt urvalsförfarande för domare, liksom individuella utvärderings- och befordringskriterier för dem. Detta är nödvändigt för att man ska kunna garantera att krigsförbrytelser behandlas enligt gemensamma normer, oavsett etnicitet. Slutligen måste man hitta sätt att lösa problemet med rättegångar och domar i den anklagades frånvaro, bland annat genom ett stärkt regionalt samarbete.

9. Åklagaren vid Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien uttalade sig inför FN:s säkerhetsråd den 12 december 2008 och sade då att Kroatien hörsammat de flesta av åklagarmyndighetens uppmaningar om bistånd. Han påpekade dock också att vissa militära handlingar av avgörande betydelse för Gotovina-fallet alltjämt saknas. Europaparlamentet uppmanar med kraft Kroatiens regering att öka sina ansträngningar och genast göra dessa viktiga handlingar tillgängliga för tribunalen.
10. Det är positivt att den kroatiska regeringen äntligen vidtagit ytterligare åtgärder för att bekämpa korruption och organiserad brottslighet. USKOK:s (myndigheten för bekämpning av korruption och organiserad brottslighet) ökade utrednings- och åtalsverksamhet måste åtföljas av lika stora polisiära och rättsliga insatser om verksamheten ska kunna ge resultat. Europaparlamentet anser att nolltolerans måste råda på alla nivåer och att domar måste kunna åstadkommas och verkställas, inklusive beslagtalande av egendom. I detta sammanhang välkomnar parlamentet den lagstiftning som antagits om tillfällig frysning av egendom för alla som anklagas för korruption och organiserad brottslighet.
11. Europaparlamentet ser med tillfredsställelse på att avdelningar som specifikt är inriktade på kampen mot korruption och organiserad brottslighet officiellt öppnats i fyra olika domstolar. De 60 domare som ska arbeta i dessa avdelningar har granskats och kommer att få betydande ekonomiska incitament som motsvarar de komplexa och känsliga uppgifter de har att utföra.
12. Europaparlamentet uppmanar i detta sammanhang den kroatiska regeringen att säkerställa att polisen och rättsväsendet har den handlingsfrihet och får de mänskliga och ekonomiska resurser som de behöver för att kunna fullgöra sitt uppdrag att bekämpa korruption och organiserad brottslighet.
13. Europaparlamentet är tillfreds med tryckfriheten i Kroatien men riktar ljuset mot de nyligen inträffade fall där journalister som undersökt korruption och organiserad brottslighet hotats och till och med mördats. Parlamentet uppmanar polisen och rättsväsendet att agera bestämt genom att utreda dessa händelser och väcka åtal, så att man kan återupprätta ett positivt klimat i landet och se till att de politiska kriterierna för anslutning uppfylls även i fortsättningen. Parlamentet understryker att de mänskliga rättigheterna inte är politiskt förhandlingsbara och måste få ett fullständigt skydd.
14. Det är glädjande att den kroatiska regeringen antagit en handlingsplan för genomförandet av författningslagen om nationella minoriteter och tilldelat denna större anslag. Europaparlamentet uppmanar de kroatiska myndigheterna att genomföra planen i nära samråd med icke-statliga organisationer som företräder minoriteterna. Vidare behövs ett fokus på minoriteternas ekonomiska och sociala rättigheter, särskilt tillgången till arbete, och en långsiktig strategi för att personer från minoritetsgrupper ska kunna få anställning inom offentlig förvaltning och rättsväsen. Parlamentet vill dessutom att råden för nationella minoriteter ska ha budgetar som är fristående från de lokala myndigheter de ska ge råd till, så att de kan fullgöra sitt uppdrag fullkomligt oberoende.
15. Europaparlamentet välkomnar de framsteg som gjorts när det gäller minoritetspolitiken i Kroatien, i synnerhet att såväl utbildningsmöjligheter som parlamentarisk representation tryggats för minoriteterna i landet.
16. Europaparlamentet välkomnar de fortsatta framstegen i fråga om utbildning för

minoritetsgrupper. Det är dock oroande att de nuvarande strukturerna vidmakthåller segregeringen, i stället för att gynna integreringen av olika etniska grupper (t.ex. genom blandade klasser). Det är också oroväckande att systemet kan resultera i en undervisning som håller sämre kvalitet än i vanliga skolklasser, särskilt för romerna.

17. Även om man uppnått påtagliga resultat med att skapa förutsättningar för flyktingars återvändande återstår mycket att göra för att återvändandet ska bli varaktigt när det gäller bostäder – särskilt för tidigare hyresgäster i tätorter – samt i fråga om integration och tillträde till arbetsmarknaden. Europaparlamentet betonar att programmen för återvändande måste genomföras i samklang med andra sociala program och sysselsättningsprogram.
18. Det är positivt att heltäckande lagstiftning mot diskriminering antagits. Europaparlamentet anser att det är mycket viktigt att bestämmelserna i denna genomförs i praktiken och uppmanar myndigheterna på såväl nationell som lokal nivå att visa nolltolerans mot utbrott av rashat och all annan form av hat och se till att sådant lagförs på vederbörligt sätt. De nationella myndigheterna uppmanas också att värna de sexuella minoriteternas rättigheter.

Ekonomiska kriterier

19. Europaparlamentet gläds åt den ökade sysselsättningen och den hållbara ekonomiska tillväxten i Kroatien. Inte desto mindre håller den höga arbetslösheten i sig bland ungdomar och i minoritetsgrupperna. De stigande matpriserna och inflationen i stort påverkar också vanliga medborgares försörjningsmöjligheter.
20. De växande underskotten i handels- och bytesbalansen måste bekämpas, liksom utlandsskulden, eftersom de gör den kroatiska ekonomin mer sårbar och utsatt för risker. Europaparlamentet framhåller att det kommer att bli nödvändigt att påskynda takten på strukturreformerna om den nuvarande ekonomiska tillväxtnivån ska kunna upprätthållas och Kroatien ska kunna hinna i kapp EU:s medlemsstater.
21. En politik som förenar en tryggad energiförsörjning med en hållbar utveckling behöver främjas, i nära samråd med samtliga berörda parter. Europaparlamentet uppmanar de kroatiska myndigheterna att leva upp till målen i EU:s klimatpaket och ge tillräckligt hög prioritet åt energieffektivitet och förnybara energikällor, särskilt i kustområden. Parlamentet påminner Kroatien om de finansieringsmöjligheter som EU erbjuder i Medelhavsområdet för detta ändamål. Det är positivt att en handlingsplan för att genomföra Kyotoprotokollet antagits, och parlamentet uppmanar myndigheterna att vidta alla lämpliga åtgärder som effektivt kan minska utsläppen från industrin.

Förmåga att uppfylla de skyldigheter som följer av ett medlemskap

22. I stort sett är Europaparlamentet tillfreds med takten på anpassningen av lagstiftningen, men större uppmärksamhet bör ägnas åt lagstiftningens kvalitet. Parlamentet uppmanar de kroatiska myndigheterna att fortsätta sina insatser för att utveckla den förvaltningskapacitet som krävs för att genomföra gemenskapens regelverk.
23. Europaparlamentet välkomnar de framsteg som gjorts inom den pågående processen för privatisering av stål- och telekommunikationsindustrierna, liksom de kroatiska myndigheternas beslut att inleda anbudsförfaranden för privatisering av de kroatiska

skeppsvarven. Denna privatisering bör vara fullbordad 2009, och försäljningen av skeppsvarven måste ske på ett sätt som ger möjlighet till full insyn och uppfyller EU:s konkurrensbestämmelser. Parlamentet uppmanar den kroatiska regeringen att med kommissionens hjälp anta särskilda åtgärder som kompenserar de sociala kostnader som omstruktureringen medför. Parlamentet uppmanar kommissionen och rådet att ta hänsyn till den rådande ekonomiska och finansiella krisen när de granskar Kroatiens framsteg med att genomföra de nödvändiga reformerna.

24. Utvecklingen inom jordbrukssektorn har varit ojämn. På områdena kvalitetssäkring och ekologiskt jordbruk har man kommit långt, medan förmågan att tillgodogöra sig medel för landsbygdsutveckling måste förbättras. Europaparlamentet framhåller att en ökad förvaltningskapacitet tillsammans med reformer av systemet för jordbruksstöd är nödvändiga för en smidig övergång till EU:s gemensamma jordbrukspolitik och för att man ska kunna minimera de sociala konsekvenserna av denna övergång.
25. Europaparlamentet uppmanar de kroatiska myndigheterna att visa att man kan tillgodogöra sig EU:s föranslutningsmedel på ett bra sätt och att förbereda de strukturer samt skaffa sig den kunskap som krävs för EU:s struktur- och sammanhållningsfonder på alla nivåer (central, regional och lokal nivå).

Regionalt samarbete

26. Europaparlamentet beklagar djupt att anslutningsförhandlingarna under lång tid blockerats av bilaterala frågor.
27. Europaparlamentet understryker att bilaterala frågor inte bör vara något hinder för vidare framsteg i anslutningsförhandlingarna, under förutsättning att förhandlingarna inte utnyttjas för att föregripa den slutgiltiga lösningen av dessa frågor. Europaparlamentet vädjar likväl till den kroatiska regeringen och till regeringarna i grannländerna att snabbt lösa samtliga återstående spörsmål.
28. Goda grannförbindelser är en central del av den europeiska integrationsprocessen, och Europaparlamentet uppmanar Kroatien och dess grannar att aktivt främja samarbetet i regionen och att satsa mer på gränsöverskridande samarbetsprojekt.
29. Europaparlamentet påminner om det informella avtal som Kroatiens och Sloveniens premiärministrar slöt den 26 augusti 2007 om att gränstvisten mellan de båda länderna skulle hänvisas till ett internationellt organ. Parlamentet välkomnar Kroatiens och Sloveniens beredskap att acceptera kommissionens erbjudande om medling och anser att denna medling måste bygga på folkrätten. Parlamentet hoppas i detta sammanhang på snabba framsteg i anslutningsförhandlingarna.

o

o o

30. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till Kroatiens regering och parlament.